

URZĄD GMINY OPINOGÓRA GÓRNA

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI

**dla Gminy Opinogóra Górna
na lata 2004-2011**

Ciechanów, 2004 r.

Spis treści:	str
1.Wprowadzenie	3
2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	4
3. Podstawa, przedmiot i zakres opracowania	6
4. Regulacje formalno prawne	7
5. Założenia i dane podstawowe	9
5.1. Wstęp	
5.2. Obszar geograficzny	
5.3. Ludność, gospodarstwa domowe, działalność gospodarcza i usługi	
6. Aktualny stan gospodarki odpadami komunalnymi	10
6.1. Rodzaj, ilości i źródła powstawania odpadów komunalnych	
6.2. Zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów komunalnych	
6.3. Rodzaje i ilości odpadów poddawanych odzyskowi	
7. Aktualny stan gospodarki odpadami z sektora gospodarczego	14
8. Aktualny stan gospodarki odpadami niebezpiecznymi	15
9. Analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami	15
10. Prognoza zmian w gospodarce odpadami	18
11. Założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami	19
11.1. Założenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami	
11.2. Założenia Gminnego Planu Gospodarki Odpadami	
12. Zadania strategiczne obejmujące okres 2004 – 2011	25
13. Harmonogram realizacji i finansowania przedsięwzięć w okresie 2004-2007	33
14. Wnioski z prognozy oddziaływania projektu planu na środowisko	34
15. Sposób monitoringu i oceny wdrażania planu	35

1. Wprowadzenie

Ochrona środowiska przyrodniczego jest obowiązkiem władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewniać bezpieczeństwo ekologiczne współczesnym i przyszłym pokoleniom.

W tym celu w Polsce kreowana i realizowana jest polityka zrównoważonego rozwoju, zapewniająca rozwój gospodarczy z zachowaniem równowagi przyrodniczej.

Warunki niezbędne do realizacji ochrony środowiska w kraju określone są w „II Polityce ekologicznej państwa” uchwalonej 8 maja 2003 roku przez Sejm RP na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010. Celem nadrzędnym tej polityki w zakresie gospodarowania odpadami jest zapobieganie powstawaniu odpadów przy rozwiązywaniu problemu odpadów „u źródła”, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska unieszkodliwianie odpadów niewykorzystanych.

W celu realizacji tej polityki sporządzane są wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska. Ich nieodłączną część stanowią opracowywane analogiczne plany gospodarki odpadami. Ponadto na szczeblu krajowym tworzony jest krajowy plan gospodarki odpadami. Plany te określają warunki konieczne dla stworzenia w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska.

Plany gospodarki odpadami, zwane dalej Planami powinny być opracowywane zgodnie z planami wyższego szczebla, a ich projekty podlegają właściwemu zaopiniowaniu. Ich celem jest przedstawienie działań zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami poprzez usprawnienie działań organizacyjnych i inwestycyjnych.

Gminne programy ochrony środowiska i plany gospodarki odpadami winny być uchwalane przez radę gminy w terminie do 30 czerwca 2004 r.

Należy jednak pamiętać, że na zaopiniowanie projektu gminnego planu gospodarki odpadami przez odpowiednie organy oraz przeprowadzenie jego konsultacji społecznych wyznaczony został 2-miesięczny termin.

Ustawa o odpadach (art. 14 ust. 13 i 14) wymaga, aby organy wykonawcze gmin (wójtowie), co 2 lata przygotowywały sprawozdania z realizacji planów gospodarki odpadami i przedstawiały je radom gmin oraz by plany były aktualizowane nie rzadziej niż raz na 4 lata

2. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejszy plan gospodarki odpadami obejmuje obszar administracyjny Gminy Opinogóra Górna wraz z jej naturalnymi rejonami pomocniczymi, jakimi jest 40 sołectw. Obejmuje on działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami w sposób zgodny z obowiązującymi w Polsce przepisami, które zostały w planie przytoczone.

Sposób postępowania z odpadami reguluje lokalne prawo uchwalone w 1997 roku przez Radę Gminy w postaci zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Opinogóra. Zebrane dane i przeprowadzone szacunki określiły, że na terenie gminy wytwarzanych jest łącznie ok. 1450 ton odpadów, wśród których dominują odpady komunalne. Ustalono również główne strumienie przepływu tych odpadów, które przedstawiono w formie schematu. Urząd Gminy nie prowadzi gospodarki odpadami samodzielnie, ani przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych. Gmina posiada składowisko odpadów w Rębówku, które jednak nie spełnia obowiązujących w tym zakresie wymogów. Obowiązujące zasady zezwalają mieszkańcom gminy na indywidualny wywóz odpadów na składowisko gminne, gdzie nie prowadzona jest ich ewidencja. Wydane jest zezwolenie na prowadzenie zbierania i transportu odpadów na terenie gminy przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka z o. o. w Ciechanowie.

W wyniku takiej sytuacji zorganizowanym odbiorem, transportem i unieszkodliwianiem odpadów zgodnym z wymaganiami prawnymi objętych jest niespełna 10% posesji i większość podmiotów gospodarczych. W sposób

bezpieczny dla środowiska zagospodarowywanych jest tylko 30% wytworzonych odpadów. Pozostała ich ilość jest bądź niewłaściwie unieszkodliwiana przez składowanie, bądź trafia w sposób niekontrolowany do środowiska, zanieczyszczając powierzchnię ziemi. W fazie początkowej inicjatywy Gminy jest selektywna zbiórka odpadów celem gospodarczego ich wykorzystania.

Prognozuje się, że do 2011 roku ilość wytwarzanych odpadów w gminie wzrośnie do blisko 1600 ton.

Projektowany gminny plan gospodarki odpadami przedstawia działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami poprzez usprawnienie działań organizacyjnych i inwestycyjnych. Plan uwzględnia dokonaną analizę stanu istniejącego, bierze pod uwagę przewidywaną prognozę zmian oraz zapewnia zgodność z planami wyższego szczebla. Jego głównymi priorytetami są:

- Objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych
- Stworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów
- Uczestnictwo w komunalnym związku gmin w celu utworzenia regionalnego zintegrowanego podsystemu gospodarki odpadami w ramach między powiatowego obszaru ciechanowskiego związanego, ze składowiskiem odpadów w Woli Pawłowskiej
- Zamknięcie i rekultywację gminnego składowiska odpadów w Rębówku
- Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami oraz przeciwdziałanie i minimalizacja produkcji odpadów
- Bieżącą likwidację miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów
- Współudział w realizacji inwestycji Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami

W pierwszej fazie planu najważniejsze jest stworzenie w gminie warunków do świadczenia regularnych i rzetelnych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych obejmujących wszystkie gospodarstwa i innych ich wytwórców

oraz zamknięcie i rekultywację gminnego składowiska w Rębówku. Równolegle pilne jest zaplanowanie i wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów celem gospodarczego ich wykorzystania. Wreszcie rozważenia wymaga przystąpienie do tworzonego komunalnego związku gmin w celu kompleksowej organizacji gospodarki odpadami w ramach wyznaczonego planem wojewódzkim ciechanowskiego obszaru obejmującego 5 powiatów, w którym funkcjonować powinien zintegrowany podsystem gospodarki odpadami powiązany w sposób trwały z instalacjami i urządzeniami służącemu odzyskowi i unieszkodliwianiu odpadów. Związanie gminy z tym podsystemem zapewni ostatecznie gminie prawidłowe i nowoczesne gospodarowanie odpadami.

3. Podstawa, przedmiot i zakres opracowania

Obowiązek wykonania Planu wynika z art. 14 ustawy o odpadach, art. 17 ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz art. 10 ustawy o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw. Zakres, sposób oraz formę sporządzania Planu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami.

Zlecającym opracowanie Planu jest Urząd Gminy.

Przedmiotem opracowania jest:

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI dla Gminy Opinogóra Górna (2004 – 2011)

Zakres opracowania obejmuje:

- zebranie niezbędnych materiałów i informacji
- określenie rodzaju, ilości i źródła odpadów powstających w gminie

- omówienie i analizę istniejącego systemu zbierania odpadów
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami
- projektowany system gospodarki odpadami
- 4 letni harmonogram realizacji przedsięwzięć
- zarządzanie systemem i źródła jego finansowania
- sposób monitoringu i oceny wdrażania planu

4. Regulacje formalno prawne

Opracowanie oparte zostało na następujących regulacjach formalno prawnych:

- a. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami)
- b. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627 z późniejszymi zmianami)
- c. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 roku o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 100, poz. 1085)
- d. Ustawa z dnia 19 grudnia 2002 roku o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 7/2003, poz. 78)
- e. Ustawie z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 132, poz. 622 z późniejszymi zmianami)
- f. Ustawa z dnia 11 maja 2001 roku o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. Nr 63, poz. 638)
- g. Ustawa z dnia 11 maja 2001 roku o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz.U. Nr. 63, poz. 639)

- h. Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 roku o zmianie ustawy o ochronie przyrody Dz.U. Nr 3/2001, poz. 21)
- i. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku – Prawo wodne (Dz.U. Nr 115, poz.1229)
- j. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 66, poz. 620)
- k. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 roku w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz.U. Nr 61, poz. 549)
- l. Uchwała Rady Ministrów z dnia 29 października 2002 roku w sprawie krajowego planu gospodarki odpadami (MP Nr 11, poz. 159)
- m. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2009 roku w sprawie zakresu, czasu sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858)

oraz innych rozporządzeń wydanych na podstawie odpowiednich ustawowych delegacji, a także:

- Planu gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego (Warszawa, grudzień 2003 roku)
- Powiatowego planu gospodarki odpadami dla powiatu ciechanowskiego (Ciechanów, 2003 rok)
- Poradnika – powiatowe i gminne plany gospodarki odpadami (wytyczne opracowane na zamówienie Ministerstwa Środowiska, Warszawa 2002 r.)

5. Założenia i dane podstawowe

5.1. Wstęp

Dla sporządzenia planu gospodarki odpadami wymagane jest zebranie podstawowych danych i dokonanie pewnych założeń.

Dane podstawowe dotyczą m.in. informacji o wielkości i rozmieszczeniu ludności, rodzaju i zakresu działalności, wskutek której wytwarzane są odpady, infrastruktury technicznej i charakterystyki hydrogeologicznej danego rejonu oraz terenów planowanych pod lokalizację obiektów gospodarki odpadami.

Ponadto dla przygotowania planu gospodarki odpadami istotne jest uwzględnienie istniejącej dokumentacji i planów dotyczących planowania przestrzennego, środowiskowego i infrastruktury.

Powyższe niezbędne dane zebrane przez Urząd Gminy zostały przedstawione w załączonej ankiecie dostarczonej przez autorów opracowania. Szczegółowość zbierania danych została dostosowana do aktualnych potrzeb planu.

5.2. Obszar geograficzny

Artykuł 14 ustawy o odpadach określa, że plany gospodarki odpadami przygotowuje organ wykonawczy gminy - wójt. Plan obejmować ma cały obszar jednostki administracyjnej – gminy, z uwzględnieniem podziału na 40 sołectwa. Charakterystyka geograficzna gminy przedstawiona jest w części „Program ochrony środowiska”, rozdział II „Informacje ogólne” oraz zilustrowana jest na mapie topograficznej obszaru gminy.

5.3. Ludność, gospodarstwa domowe, działalność gospodarcza i usługi

Bardzo istotną kwestią dla sporządzania planów gospodarki odpadami jest informacja dotycząca charakterystyki demograficznej gminy oraz liczby

i rozmieszczenia gospodarstw domowych w poszczególnych rodzajach zabudowy. Od tych, bowiem czynników zależy ilość odpadów komunalnych wytwarzanych obecnie i w przyszłości, co jest niezbędne do planowania zbierania, transportu, selektywnej zbiórki i unieszkodliwiania odpadów. Gminę zamieszkuje w 1156 gospodarstwach rolnych (zabudowie zagrodowej) ok. 4 600 osób, w zabudowie jednorodzinnej ok. 1 300 osób i w zabudowie wielorodzinnej ok. 300 osób razem prawie 6 200 mieszkańców.

Do istotnych źródeł wytwarzania odpadów należy zaliczyć również prowadzoną działalność gospodarczą i usługową. W tym celu szacowanie ilości wytwarzanych odpadów przeprowadzona jest w oparciu o informacje o liczbie podmiotów i rodzajów prowadzonych przez nie działalności. Zbieranie danych ograniczono do najważniejszych pozycji wśród wyżej wymienionych źródeł. W gminie zarejestrowanych jest 188 podmiotów gospodarczych, wśród których dominują usługi handlowe, następnie transportowe i budowlane.

6. Aktualny stan gospodarki odpadami

6.1. Rodzaje, ilości i źródła powstawania odpadów komunalnych

Opadami komunalnymi są odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych od innych wytwórców, które ze względu na ich charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Źródłami ich powstawania są gospodarstwa domowe, obiekty infrastruktury takie jak szkolnictwo, handel i usługi oraz drobne rzemiosło.

Ponieważ brakuje dokładnych danych o masie wytwarzanych odpadów dla pierwszej roboczej wersji projektu planu do oszacowania ilości obecnie wytwarzanych odpadów zastosowano podejście pragmatyczne. Dla określenia ilości wytwarzanych odpadów zastosowano technikę modelowania opartą na podstawie danych ogólnych i szacunków poszczególnych strumieni odpadów.

Według badań Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach średni skład morfologiczny odpadów komunalnych na terenach wiejskich,

przyjęty m.in. w planie gospodarki odpadami województwa mazowieckiego przedstawia się następująco:

1) odpady organiczne pochodzenia roślinnego	13%
2) odpady organiczne pochodzenia zwierzęcego	1%
3) inne odpady organiczne	2%
4) papier i tektura	13%
5) tworzywa sztuczne	13%
6) materiały tekstylne	3%
7) szkło	8%
8) metale	4%
9) odpady mineralne	10%
10) frakcja drobna (< 10 mm)	33%

Razem: 100%

Wskaźnik wytwarzania (nagromadzenia) odpadów komunalnych na statycznego mieszkańca, na rok według badań powyższego instytutu wynosi 213 kg/M/rok, w tym odpady ulegające biodegradacji stanowią 30,76 kg, makulatury 18,84 kg, tworzyw sztucznych 20,93 kg, szkła 12,88 kg, metali 6,44 kg (w tym 0,64 kg aluminium).Również według danych statystycznych GUS w 1999 r. wynika, że ilość wywiezionych odpadów komunalnych na mieszkańca w Polsce wyniosła 319 kg/rok. Przy czym ilość odpadów wytworzonych z terenów bardziej zurbanizowanych jest większa i osiąga nawet 500kg/rok, a dla terenów wiejskich nisko zurbanizowanych mniejsza i wynosi ok. 200kg/rok.

Roczny bilans wytwarzanych odpadów komunalnych w gminie Opinogóra Górna dokonany w oparciu o liczbę zamieszkałej tu ludności oraz wskaźnik wytwarzania odpadów określony przez Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach przedstawia się następująco:

$$6\ 200\ M \times 213\ \text{kg}/M/\text{rok} = 1\ 320\ 600\ \text{kg}$$

w tym:

odpady biodegradowalne	211 296 kg
makulatura	171 678 kg
tworzywa sztuczne	171 678 kg
szkło	105 648 kg
metale	52 824 kg (aluminium 845 kg)

6.2. Zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów komunalnych

Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Opinogóra reguluje Uchwała Rady Gminy Nr XXXI/122/97 z dnia 27 listopada 1997 roku. Określają one m.in. sposób zbierania i wywozu odpadów przez właścicieli nieruchomości. Uchwała ta wprowadziła obowiązek gromadzenia odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości wyłącznie w pojemnikach na ten cel przeznaczonych. Dopuszczono jednak możliwość składowania odpadów przez właścicieli nieruchomości na gruntach własnej posesji, przy czym miejsce ich składowania winno być ogrodzone. Odbiór i wywóz odpadów z pojemników odbywa się z częstotliwością ustaloną z firmą wywozową, a właścicieli posesji, na których zgromadzone są odpady zobowiązani są do ich wywiezienia, co najmniej dwa razy w roku. Miejscem wywozu odpadów dla mieszkańców gminy jest Gminne Wysypisko Śmieci w Rębówku. Do transportu odpadów firmy wywozowe zobowiązane są stosować samochody specjalistyczne, a w przypadku wywozu indywidualnego musi się on odbywać w sposób nie powodujący zanieczyszczenia i zaśmiecania terenu. Powyższy regulamin zabrania tworzenia „dzikich wysypisk” poprzez wyrzucanie śmieci do lasu, rowu, na poboczach dróg.

Wytwarzane w gminie odpady są zbierane głównie w sposób indywidualny i usuwane na gminne składowisko odpadów w Rębówku. Gmina nie prowadzi gospodarki odpadami samodzielnie, ani przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych.

Wójt wydał natomiast stosowne zezwolenie na prowadzenie zbierania i transportu odpadów komunalnych na obszarze gminy Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Spółka z o.o. w Ciechanowie. Firma ta wykonuje swoje usługi na rzecz zarządców poszczególnych nieruchomości według zasad umownych (kontraktowych). W roku 2003 w sposób zorganizowany odpady były gromadzone i transportowane do miejsca ich unieszkodliwiania z 96 nieruchomości, położonych głównie w miejscowościach: Opinogóra, Kołaczkowo, Władysławowo, Chrzanówek i Przedwojewo. Te nieruchomości wyposażone są w znormalizowane pojemniki o pojemnościach od 110 do 1100 litrów, które są własnością firmy wywozowej. Zbiórka odpadów ma przeważnie miejsce raz na dwa tygodnie w określony dzień. Przedsiębiorstwo używa do transportu odpadów specjalistycznych pojazdów wyposażonych w urządzenia do zagęszczania odpadów i hydrauliczne systemy załadunku pojemników. Samochody te są w bardzo dobrym stanie technicznym. Średni koszt wywozu i unieszkodliwiania odpadów przez tą Spółkę, wytworzonych przez jednego mieszkańca w roku 2003 wyniósł ok. 50 zł.

Gmina Opinogóra Górna posiada własne składowisko odpadów w m. Rębówek o powierzchni 0,8 ha, które z uwagi na nie możliwość dostosowania go do wymogów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów oraz ustaleń planu wojewódzkiego, przewidziane jest do zamknięcia i rekultywacji w 2005 r.

Natomiast Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie unieszkodliwia odpady odebrane z terenu gminy na własnym składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanym w Woli Pawłowskiej. Składowisko to spełnia wymogi ochrony środowiska i w planach gospodarki odpadami wojewódzkim i powiatowym planowane jest jako regionalne, obejmujące teren, co najmniej powiatu ciechanowskiego, a nawet pięciu sąsiednich powiatów. Plan wojewódzki przewiduje jego rozbudowę oraz zlokalizowanie przy nim budowy Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami.

W roku 2003 z terenu gminy unieszkodliwiono na składowisku w Woli Pawłowskiej łącznie 352 Mg odpadów, z tego 206 Mg dowiezionych transportem specjalistycznym firmy PUK i 146 Mg odpadów dostarczonych

własnym transportem wytwarzających. Nieznana z powodu nie prowadzenia ewidencji część odpadów trafiała na składowisko gminne. Ocenia się, że z całego strumienia odpadów wytworzonych w gminie, odpady nie zebrane stanowią, co najmniej 50%, przy uwzględnieniu faktu, że część odpadów organicznych jest kompostowana przez właścicieli nieruchomości na miejscu.

Na terenie gminy nie występują tzw. „dzikie wysypiska” odpadów, ale występują miejsca nielegalnego ich gromadzenia np. przy drodze Opinogóra – Dzbonie, przy drodze do Kotermania, w m. Wierzbowo czy koło Pałuk. Należy zaznaczyć, że magazynowanie lub składowanie odpadów w miejscach na ten cel nie przeznaczonych jest karalne (art. 70 pkt 3 ustawy o odpadach). Miejsca te zostały zaznaczone na załączonej mapie.

6.3. Rodzaje i ilości odpadów poddawanych odzyskowi

Dotąd na terenie gminy nie prowadzono w sposób zorganizowany selektywnej zbiórki odpadów. Podjęto pierwsze próby selektywnej zbiórki szkła i tworzyw sztucznych do pojemników rozmieszczonych „w sąsiedztwie”. Pojemniki na szkło są ustawione w Opinogórze, Kołaczkowie i Długoleńce. W tej ostatniej miejscowości również pojemnik na tworzywa sztuczne. W 2003 r. zebrano do nich ok. 2 000 kg surowców wtórnych.

7. Aktualny stan gospodarki odpadami z sektora gospodarczego

Podstawowym źródłem powstawania odpadów w sektorze gospodarczym jest działalność przemysłowa, rolnicza i usługowa. Konkretnie dane o ilości obecnie wytwarzanych odpadów z tych źródeł na terenie gminy jest praktycznie nieosiągalne. Ponadto odpady te często zbierane są wraz z odpadami komunalnymi.

Na terenie gminy zarejestrowanych jest 188 podmiotów gospodarczych, wśród których dominują drobne podmioty świadczące usługi handlowe, a następnie transportowe i budowlane. W gminie nie występują większe, ani średnie zakłady przemysłowe. Odpady z sektora budowlanego (gruz, ziemia z wykopów) są lokalnie wykorzystywane gospodarczo. Szacunkowo można

określić, że z sektora gospodarczego w ciągu roku powstaje ok. 200 Mg (ton) odpadów, które są podobne do wytworzonych w gospodarstwach domowych.

Do tej grupy odpadów należy również zaliczyć odpady z komunalnych oczyszczalni ścieków. Są to: piasek, skratki i osady ściekowe. Z trzech istniejących w gminie oczyszczalni ścieków o całkowitym łącznym obciążeniu wyrażonym liczbą 800 równoważnych mieszkańców (RLM) wytwarzanych będzie docelowo rocznie ok. 20 Mg (ton) odpadów.

8. Aktualny stan gospodarki odpadami niebezpiecznymi

Wśród tej kategorii odpadów na terenie gminy występują w nieznaczej ilości niebezpieczne odpady medyczne. Powstają one w procesach diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej i weterynaryjnej w Ośrodku Zdrowia w Opinogórze oraz w 2 lecznicach weterynaryjnych. Bardziej znaczne zagrożenie sanitarne stanowi padlina zwierzęca, której w 2003 r. powstało w gminie ok. 35 Mg (ton). Padlina jest odbierana od rolników i przekazywana do utylizacji (spalania) w specjalistycznym zakładzie w Krasnosielcu.

W gminie nie funkcjonuje zbiórka odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.

Na terenie gminy nie ma składowiska przeterminowanych środków ochrony roślin. Obecnie zaś problem przeterminowanych pestycydów praktycznie nie istnieje, gdyż są one nabywane przez rolników w ilościach niezbędnych dla bieżących potrzeb.

W gminie brak jest danych, czy przeprowadzonych szacunków, co do ilości występujących wyrobów zawierających azbest, takich jak płyty i rury azbestowo-cementowe.

9. Analiza istniejącego stanu gospodarki odpadami

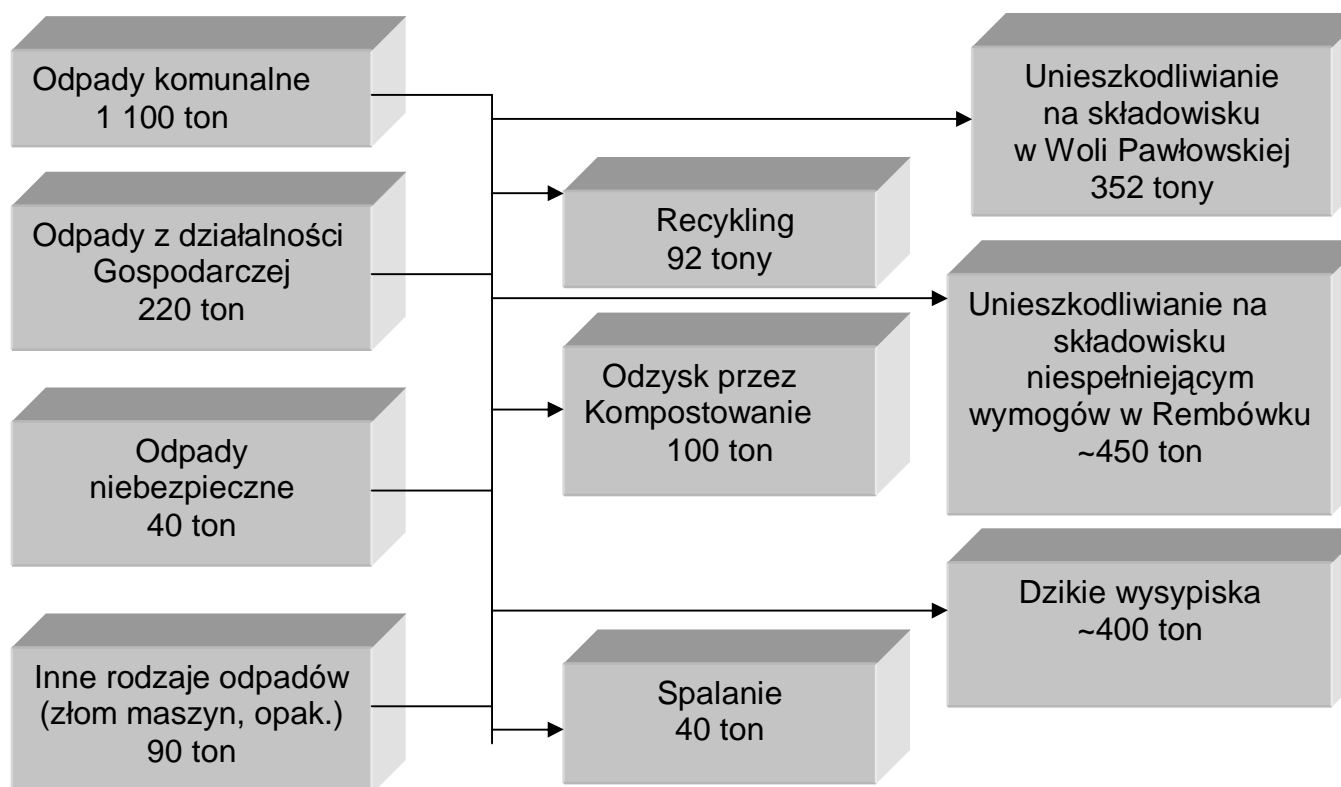
Na podstawie dostępnych danych oraz dokonanych szacunków określono, że na obszarze gminy wytwarzanych jest rocznie łącznie ok. 1 450 Mg (ton) odpadów, wśród których dominują odpady komunalne i podobne do

komunalnych. Na terenie gminy znajduje się gminne składowisko odpadów, które nie spełnia jednak wymogów Rozporządzenia Ministra Środowiska w zakresie obowiązujących wymogów dotyczących eksploatacji składowisk. Urząd Gminy nie prowadzi gospodarki odpadami samodzielnie, ani przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych. Obowiązująca uchwała o utrzymaniu czystości i porządku w gminie z 1997 r. nie uwzględnia nowych uregulowań prawnych z zakresu gospodarki odpadami i zezwala mieszkańcom gminy na indywidualny wywóz odpadów. W efekcie zorganizowanym odbiorem, transportem i unieszkodliwianiem odpadów objętych jest niespełna 10% gospodarstw i wszystkie podmioty gospodarcze. W sposób bezpieczny dla środowiska zagospodarowywanych jest tylko 30% wytworzonych odpadów. Dodatkowo wg przybliżonych szacunków prawie 30% odpadów trafia do środowiska w sposób niewłaściwy, powodując zanieczyszczenie powierzchni ziemi. Również szcążkowy wymiar ma zainicjowana niedawno selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych: szkła i tworzyw sztucznych. Wśród odpadów niebezpiecznych zupełnie nierozpoznany jest zakres problemu odpadów azbestowych.

Zebrane dane, przeprowadzone szacunki pozwoliły na opracowanie schematu przepływu większości wytwarzanych w gminie odpadów i kierunków ich zagospodarowywania. Schemat ten stanowić będzie również podstawę do oszacowania niezbędnej wydajności poszczególnych instalacji systemu gospodarki odpadami w przyszłości.

Schemat przepływu strumienia odpadów w gminie W 2003 r.

Wytwarzanie Odpadów 1 450 ton	Odzysk 232 tony	Unieszkodliwianie 802 tony ~ 400 ton ?
-------------------------------------	--------------------	--

10. Prognoza zmian w gospodarce odpadami

Prognozy dotyczące gospodarki odpadami w latach 2004-2011 opierają się głównie na szacunku czynników odzwierciedlających wytwarzanie odpadów.

Pierwszym takim czynnikiem są przewidywane w tym okresie zmiany demograficzne. Zależność pomiędzy ilością odpadów komunalnych, a liczbą mieszkańców jest oczywista. W Polsce do 2011 roku na terenach wiejskich spodziewana jest ujemna roczna stopa wzrostu liczby ludności na poziomie $-0,1\%$.

Natomiast inny wskaźnik ilości wytwarzanych odpadów, będzie w tym okresie wzrastał. Przewiduje się, że wzrost ten będzie wynosił 1% rocznie. Na terenach wiejskich mogą również z jednej strony ujawniać się odpady ze źródeł, których wcześniej system nie obejmował, zaś z drugiej strony mogą zacząć skutkować działania zmierzające do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów.

Biorąc pod uwagę powyższe przyjęto, że do roku 2011 ilość wytwarzanych odpadów komunalnych w gminie Opinogóra wzrośnie o ok. 7% , czyli o blisko 100 ton.

Przy prognozowaniu ilości odpadów z działalności gospodarczej największe znaczenie mają aspekty gospodarcze, demograficzne i społeczne. Przyjmując aktualne prognozy naszego kraju oraz to, że w świecie na każdy 1% wzrostu PKB przypada 2% wzrostu ilości wytworzonych odpadów, ale jednocześnie uwzględniając faktyczne wskaźniki przyrostu odpadów w ciągu ostatnich lat można wnioskować, że ilość odpadów z tego sektora na terenie gminy wzrośnie do 2011 roku o ok. 20% tj. o 44 tony.

Prognozowane przyrosty wytwarzanych w gminie odpadów nie wpłyną w sposób znaczący na zmianę wdrażanego systemu gospodarki odpadami.

Prognozowane ilości wytwarzanych odpadów w gminie w 2011 r. przedstawiają się następująco:

- Odpady komunalne $1\ 120\ t \times 1,07 = 1\ 200\ t$
- Odpady z sektora gospodarczego $220\ t \times 1,20 = 264\ t$

w tym:

- Odpady biodegradowalne 211,3 t x 1,07 = 226 t
 - Makulatura 171,7 x 1,07 = 184 t
 - Tworzywa sztuczne 171,7 x 1,07 = 184 t
 - Szkło 105,7 x 1,07 = 113 t
 - Metale 58,8 x 1,07 = 63 t
- (w tym aluminium 900 kg)

11. Założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami

Zgodnie z ustawą o odpadach gminy są odpowiedzialne za planowanie gospodarki odpadami, ale także za prawidłowe zarządzanie odpadami na swoim obszarze. W rzeczywistości odpowiadają, więc za wdrożenie gminnego planu gospodarki odpadami.

Gminny plan gospodarki odpadami musi być opracowany zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa i zgodnie z planami wyższego szczebla: krajowego, wojewódzkiego i powiatowego. Ustalanie własnej polityki musi uwzględniać i być dostosowane do polityki, celów i zadań planów wyższego szczebla. Polityka gminna powinna być dostosowana do zadań gospodarki odpadami na danym obszarze, ale powinna być zgodna z ogólnymi zasadami hierarchii postępowania z odpadami obowiązującymi w Polsce i UE.

Hierarchia ta opiera się na czynnikach środowiskowych i ochronie zasobów naturalnych i jest następująca:

- Zapobieganie
- Ponowne użycie
- Recykling
- Spalanie z odzyskiem energii
- Unieszkodliwianie na składowiskach

11.1. Założenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami (WPGO)

W województwie mazowieckim planuje się utworzenie 9 obszarów, w których działać będą regionalne zakłady gospodarki odpadami. Regionalne zakłady gospodarki odpadami (RZGO) będą mieć charakter ponadlokalny, co spowoduje lepsze wykorzystanie zdolności produkcyjnych oraz obniży jednostkowe koszty inwestycyjne i eksploatacyjne tych obiektów. Powiat Ciechanowski, do którego należy gmina Opinogóra został zakwalifikowany do **Ciechanowskiego Regionalnego Obszaru Gospodarki Odpadami Komunalnymi**. W skład tego Regionu poza Powiatem Ciechanów, wchodzi następujące powiaty: makowski, przysnyski, pułtuski i wyszkowski.

Do celów krótkoterminowych na lata 2004 – 2007, w Planie gospodarki odpadami dla województwa mazowieckiego zakwalifikowano między innymi:

- kampanie edukacyjno – informacyjne dla mieszkańców,
- uporządkowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia ponad lokalnych struktur organizacyjnych,
- objęcie wszystkich mieszkańców miast i 95% mieszkańców terenów wiejskich zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych,
- rozwój i podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku i recyklingu:
 - odzysk i recykling odpadów wielkogabarytowych na poziomie – 20%,
 - odpadów budowlanych na poziomie – 15%,
 - odpadów niebezpiecznych na poziomie – 15%,
 - odpadów opakowaniowych na poziomie 50% - odzysk, recykling 25%.
- skierowanie w roku 2007 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 90% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995),
- rozwój instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- bieżąca likwidacja nielegalnych składowisk, inwentaryzacja starych składowisk odpadów w celu ich rekultywacji a także intensyfikacja działań w

zakresie zamykania, rekultywacji lub modernizacji nieefektywnych lokalnych składowisk odpadów komunalnych, bądź rozbudowa składowisk regionalnych wg standardów UE.

Wśród celów długookresowych na lata 2008 – 2011 zamierza się kontynuować politykę z lat poprzednich, przede wszystkim poprzez:

- § kontynuację i intensyfikację akcji szkoleń i podnoszenia świadomości społecznej,
- § objęcie wszystkich (100%) mieszkańców woj. mazowieckiego zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych,
- § dalsza organizacja i doskonalenie regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,
- § dalszy rozwój selektywnej zbiórki i osiągnięcie odpowiedniego limitu odzysku i recyklingu:
 - odpady wielkogabarytowe na poziomie 55%,
 - odpady budowlane poziomie 45%,
 - odpady niebezpieczne ze strumienia odpadów komunalnych 57%
- § skierowanie w roku 2011 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 63% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995),
- § rozwój i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów.

Dla odpadów ulegających biodegradacji zbieranych selektywnie na terenie województwa mazowieckiego zalecono budowę centralnych zakładów kompostowania lub fermentacji beztlenowej oraz budowę mechaniczno – biologicznych instalacji przerobu odpadów. Planowane są miejsca kompostowni na terenie województwa mazowieckiego do roku 2011, m.in. w m. st. Warszawie, w powiatach: grodzkim, radomskim, płockim, siedleckim, **ciechanowskim** oraz mławskim.

W wojewódzkim planie założono, że do roku 2011 powinny funkcjonować jedynie składowiska posiadające rozwiązania na skalę regionalną.

W związku z powyższą zaproponowaną strategią, przewidziano również system zamykania składowisk odpadów. Po roku 2011 będą mogły funkcjonować jedynie te składowiska, które uzyskają pozwolenia zintegrowane i będą spełniać warunki nałożone przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz.U. 03.61.549 z dnia 10 kwietnia 2003 r.).

11.2. Założenia Gminnego Planu Gospodarki Odpadami

Na podstawie ustaleń planów wyższego szczebla oraz przeprowadzonych analiz aktualnego stanu gospodarki odpadami ustala się w gminie Opinogóra następujące priorytety krótkookresowe na lata 2004 – 2007:

- Stopniowe objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
- Stworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów i osiągnięcie limitu odzysku odpadów opakowaniowych na poziomie 20%, oraz odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych na poziomie 5%,
- Uczestnictwo w komunalnym związku gmin w celu utworzenia regionalnego zintegrowanego podsystemu gospodarki odpadami w ramach między powiatowego obszaru ciechanowskiego związanego, ze składowiskiem odpadów w Woli Pawłowskiej
- Zamknięcie i rekultywację gminnego składowiska odpadów w Rębówku
- Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami, oraz przeciwdziałanie i minimalizacja produkcji odpadów
- Bieżącą likwidację miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów

Powyższe priorytety zostały tak uwzględnione w zaplanowanym systemie gospodarki odpadami, żeby niepotrzebnie nie obciążał on nadmiernie

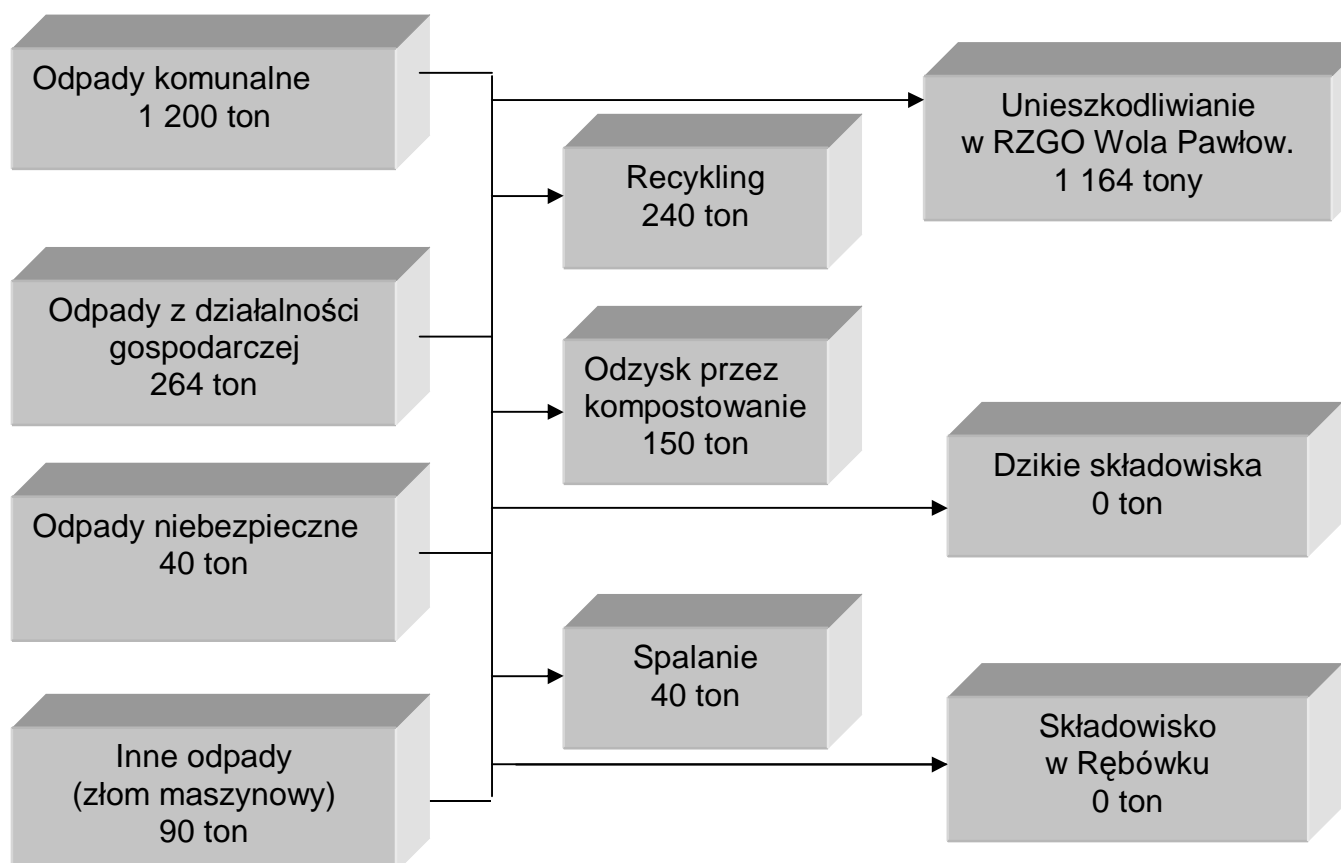
finansowo władz lokalnych oraz mieszkańców. Przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa odpadowego wymaga jednak zastrzeżenia lokalnych przepisów w zakresie gospodarki odpadami.

Wśród celów długookresowych na lata 2008 – 2011 przewiduje się kontynuację celów krótkookresowych poprzez:

- kontynuację podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa w wyniku prowadzonej akcji szkoleń, plakatów, broszur i ulotek,
- dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów i osiągnięcie limitu odzysku odpadów opakowaniowych na poziomie 40% i odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych na poziomie 15%,
- rozpoczęcie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych i budowlanych poprzez gminne stacje gromadzenia odpadów,
- dalsze współtworzenie ciechanowskiego zintegrowanego podsystemu gospodarki odpadami,

Schemat planowanego postępowania z odpadami

Wytwarzanie Odpadów	Odzysk	Unieszkodliwianie
1 594 ton	430 ton	1 164 ton

12. Zadania strategiczne obejmujące okres 2004 – 2011

Planowany w gminie Opinogóra system gospodarki odpadami docelowo będzie funkcjonować w ramach wydzielonego planem wojewódzkim ciechanowskiego obszaru obejmującego 5 powiatów. Na tym obszarze powstanie zintegrowany podsystem gospodarki odpadami powiązany w sposób trwały z instalacjami i urządzeniami służącymi odzyskowi i unieszkodliwianiu odpadów. Utworzenie Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami (RZGO) będzie mieć charakter ponad lokalny, co spowoduje lepsze wykorzystanie jego zdolności produkcyjnych oraz obniży jednostkowe koszty inwestycyjne i eksploatacyjne. Opłacalność funkcjonowania RZGO wg krajowego planu gospodarki odpadami związana jest z liczbą obsługiwanej ludności na poziomie nie mniejszym niż 250 tysięcy osób.

Pierwszym priorytetem w hierarchii polityki odpadowej w gminie jest przeciwdziałanie i minimalizacja produkcji odpadów. Jest to najbardziej pożądanym sposobem postępowania z odpadami. W celu zachęty do redukcji ilości produkowanych odpadów będzie prowadzona szeroka akcja edukowania społeczeństwa gminy, jak należy prawidłowo postępować z odpadami, jak wydzielać ze strumienia odpadów komunalnych, te odpady, które mogą być powtórnie użyte oraz odpady niebezpieczne, a także stosować kompostowanie przydomowe frakcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Prawo lokalne

Najważniejsze jest również stworzenie jednak w gminie warunków do świadczenia regularnych i rzetelnych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych, obejmujących wszystkie gospodarstwa i innych wytwórców odpadów. W tym celu w oparciu o przepisy, gmina powinna podjąć i zatwierdzić uchwały, regulujących kwestie usuwania i unieszkodliwiania

odpadów komunalnych na swoim terenie.

Uchwały te powinny zapoczątkować proces wdrażania Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi.

Powinny one określać między innymi:

- Obowiązki właścicieli nieruchomości,
- Obowiązki wywoźącego odpady,
- Opłaty i sposoby rozliczania,
- Zasady selektywnej zbiórki odpadów,
- Obowiązki właścicieli zwierząt domowych,
- Zasady utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej,
- Zasady przeprowadzania deratyzacji,
- Sposób egzekwowania przestrzegania regulaminu,
- Utrzymania estetyki posesji.

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów winny pełnić służby gminne, koordynujące takie instytucje porządkowe, jak Policja, Służby Sanitarne, Urząd Gminy, odpowiednie służby zakładowe, administracje i wszystkie inne administrujące danym terenem.

Zbieranie i transport odpadów

Następnie równie ważne jest, aby gmina stworzyła warunki do świadczenia regularnych i rzetelnych usług w zakresie zbierania odpadów komunalnych, uwzględniających wszystkie gospodarstwa i innych wytwórców na swoim terenie. W ramach proponowanego systemu gospodarki odpadami gmina musi stworzyć możliwość selektywnej zbiórki surowców wtórnych. Natomiast wpływ władz lokalnych na działalność sektora gospodarczego i wytwarzanie przez nich odpadów jest raczej ograniczony.

Właściciel (zarządca) nieruchomości obowiązany jest posiadać na niej znormalizowany pojemnik na odpady o odpowiedniej objętości. Na terenie gminy mogą być stosowane pojemniki o wielkości 110 l, 240 l, 360 l, 660 l,

1100 l, 2200 l. Do gromadzenia odpadów wielkogabarytowych i budowlanych można stosować kontenery o pojemności 2,5 m³ i 5,0 m³.

Pojemniki muszą być ustawione na podłożu utwardzonym, posiadać bezpośredni dostęp dla samochodów, tak by droga transportu pojemników do samochodu była utwardzona i nie przekraczała 15 m. Ze względów sanitarnych istnieje obowiązek w okresie od maja do października 2-krotnej dezynfekcji pojemników.

Zarządca nieruchomości musi mieć zawartą umowę na odbiór odpadów z firmą wywozową posiadającą wymagane zezwolenie oraz ma obowiązek jej okazania wraz z rachunkami za obsługę zgodną z powyższymi standardami. Dokumenty te należy przechowywać za rok bieżący i co najmniej rok poprzedni.

Warunkiem uzyskania zezwolenia w zakresie zbierania i transportu odpadów jest spełnienie przez zainteresowanego następujących wymogów:

1. Posiadanie środków technicznych odpowiednich do zakresu prowadzonej działalności, w wymaganej ilości wraz z udokumentowaniem prawa do ich dysponowania (np. dowody rejestracyjne i ważne badania techniczne pojazdów, dowody zakupu pojemników, umowy dzierżawy itp.)

wymagania dotyczące pojazdów do transportu odpadów:

- transportowanie odpadów komunalnych zmieszanych należy wykonywać przy pomocy śmieciarek o zabudowach zamkniętych „bezpylnych”, wyposażonych w prasę do zagęszczania odpadów i urządzenie zasypowe z możliwością opróżniania pojemników o pojemności od 110 l do 5 000 l.
- transportowanie odpadów z selektywnej zbiórki należy wykonywać przy pomocy samochodów o zabudowach zamkniętych oraz samochodów ciężarowych skrzyniowych o pojemności > 5 m³ wyposażonych w dźwig hydrauliczny HDS lub innych przystosowanych do opróżniania pojemników.
- transportowanie odpadów z oczyszczania ulic i placów, koszy ulicznych należy wykonywać samochodami przystosowanymi do tych celów.

2. Oznakowania samochodów, pojemników i kontenerów do gromadzenia odpadów w sposób umożliwiający identyfikację podmiotu świadczącego usługę.
3. Posiadanie urządzenia do mycia i dezynfekcji pojemników.
4. Dysponowanie na terenie powiatu bazy, na terenie, której będzie garażowany sprzęt do świadczenia usług oraz dysponowanie miejscem do mycia i dezynfekcji pojazdów oraz pojemników do gromadzenia odpadów.
5. Świadczenie usług w sposób nie powodujący zanieczyszczenia miejsc odbioru odpadów i tras przejazdu.
6. Prowadzenie odbioru odpadów surowcowych uzyskanych w wyniku selektywnej zbiórki do zestawów pojemników na szkło, makulaturę, tworzywa sztuczne rozmieszczonych „w sąsiedztwie” lub w systemie workowym „ u źródła”. Konfekcjonowanie odpadów surowcowych i organizacja ich dostaw do recyklerów.
7. Transportowanie odebranych zmieszanych odpadów komunalnych do unieszkodliwiania na składowisko w Woli Pawłowskiej.
8. Prowadzenie wymaganej przepisami ewidencji i dokumentacji obrotu wszystkimi rodzajami odpadów. Wystawianie dowodów świadczenia usług.

Ponieważ świadczone dotąd przez Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka z o.o. w Ciechanowie usługi w zakresie zbierania odpadów w systemie pojemnikowym są zgodne z obowiązującymi wymaganiami, można je rozszerzyć na wszystkie posesje zlokalizowane w zabudowie zwartej. Natomiast dla zabudowy kolonijnej, bardziej właściwe ze względów praktycznych jest zastosowanie zbiórki w systemie workowym (ograniczona możliwość dojazdu ciężkiego sprzętu specjalistycznego).

Równolegle konieczne jest zorganizowanie selektywnej zbiórki odpadów, celem ich gospodarczego wykorzystania. Zbiórką tą należy w pierwszej kolejności objąć te surowce wtórne, na które istnieje na rynku zapotrzebowanie. Są to przede wszystkim makulatura, której w wytwarzanych odpadach znajduje się potencjalnie w ciągu roku ok. 170 ton,

tworzywa sztuczne w ilości ok.170 ton oraz szkło opakowaniowe w ilości ok. 105 ton.

Dla selektywnej zbiórki odpadów zaplanowano do wdrożenia w pierwszej kolejności system „w sąsiedztwie”, polegający na selektywnym zbieraniu odpadów do zestawów specjalistycznych pojemników. W dalszej przyszłości selektywną zbiórkę będzie można rozwinąć również w systemie „u źródła” do worków na posesjach.

Dla zaplanowania systemu „w sąsiedztwie” przyjęto zasadę, która umożliwiałaby, zbiórkę surowców do jednego zestawu pojemników z terenu zamieszkałego przez 300-500 osób. Aby spełnić w tym zakresie potrzeby gminy przewidziano rozmieszczenie na jej terenie 14 zestawów po 3 pojemniki (makulatura – kolor niebieski, tworzywa sztuczne – kolor żółty, szkło – kolor zielony) typu POK-11 o pojemności 2200 litrów. Miejsca rozmieszczenia zestawów pojemników zostały wyznaczone w sąsiedztwie zwartej zabudowy, w pobliżu punktów handlowych. Zaznaczono je na załączonej mapie gminy.

Gromadzenie odpadów komunalnych zmieszanych w zabudowie kolonijnej przewiduje się do oznakowanych, firmowych worków. Zaplanowano zorganizowanie na terenie gminy w pierwszym etapie 2 stacje: w Opinogórze i Kołaczkowie, a w perspektywie 2 kolejne stacje w Woli Wierzbowskiej i Przedwojewie, na które właściciele posesji kolonijnych dostarczaliby worki we własnym zakresie. Ze stacji worki z odpadami odbierać będzie specjalistyczna firma. Opłata za tę usługę będzie wkalkulowana w cenę zakupu worka.

W dalszej kolejności należy stworzyć w gminie również warunki dla zbiórki odpadów niebezpiecznych z gospodarstw domowych oraz instytucji handlowych i przemysłowych.

Na te stacje trafiałyby też selektywnie zbierane odpady w systemie workowym, ale również odpady wielkogabarytowe, budowlane, opony, złom, itp. Byłyby to również centralne punkty zbiórki odpadów niebezpiecznych. Powinny to być miejsca ogrodzone, strzeżone, wyposażone w szereg kontenerów oraz pojemników i obsługujące znaczny teren. Do punktów tych mieszkańcy mogą przynosić - dowozić, przeważnie bezpłatnie zbierane selektywnie odpady użytkowe.

Gromadzone na stacji odpady po doczyszczeniu i po skonfekcjonowaniu dostarczane byłyby przez firmy wywozowe do odpowiednich instalacji odzysku lub recyklerów. Gmina powinna uwzględnić dofinansowanie wywozu ze stacji zebranych surowców wtórnych.

W ramach planu propagowana byłaby także możliwość kompostowania we własnym zakresie odpadów biodegradowalnych, co w warunkach wiejskich jest szczególnie wskazane i powinno być stosowane.

Odpady niebezpieczne

Odpady niebezpieczne wytwarzane przez podmioty gospodarcze zgodnie z przepisami będą unieszkodliwiane na koszt je wytwarzających przez specjalistyczne firmy posiadające niezbędne zezwolenia.

W zakresie niebezpiecznych odpadów medycznych i weterynaryjnych zostaną wzmocnione działania służb inspekcyjnych oraz prowadzone szkolenia ekologiczne pracowników służby zdrowia i służb weterynaryjnych. Zostanie wyegzekwowane posiadanie przez te placówki niezbędnych zezwoleń z zakresu gospodarki odpadami oraz aktualnych umów ze specjalistycznymi firmami na transport i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych.

Natomiast w zakresie odpadów zawierających azbest najważniejsze jest rozpoznanie rozmiaru występującego w gminie w tym zakresie zagrożenia oraz zapewnienie bezpiecznego dla zdrowia ludzi usunięcia tych wyrobów przez wyspecjalizowane firmy. Zgodnie z obecnymi wymaganiami odpady zawierające azbest są unieszkodliwiane tylko przez składowanie. (wykaz firm posiadających zezwolenia na zdejmowanie i odbiór odpadów azbestowych w powiecie ciechanowskim w załączeniu)

Odpady z komunalnych oczyszczalni ścieków (piasek, skratki i osady ściekowe) z uwagi na ich niewielkie ilości będą składowane na składowisku odpadów w Woli Pawłowskiej, wyposażonym w membrany zabezpieczające przed przenikaniem osadów do gleb i warstwy wód podziemnych. W miarę zwiększania się ilości powstających komunalnych osadów ściekowych zostaną one włączone do gospodarczego zagospodarowania w ramach planowanego zintegrowanego podsystemu gospodarki odpadami.

Odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwach domowych takie jak: zużyte baterie, przeterminowane lekarstwa, opakowania po środkach ochrony roślin, farby i lakiery oraz opakowania po nich, lampy fluorescencyjne, oleje odpadowe (podgrupy 1301, 1302, 1303) i smary, chemikalia i rozpuszczalniki oraz inne odpady problemowe wymagające unieszkodliwiania będą dostarczane do specjalistycznych pojemników, w które zostaną wyposażone zaplanowane w gminie 4 stacje gromadzenia odpadów. Zbiórka zużytych baterii prowadzona będzie również do specjalnych pojemników w 14 punktach selektywnej zbiórki odpadów oraz w szkołach i placówkach handlowych. Zebrane w ten sposób odpady niebezpieczne będą w stacjach czasowo gromadzone i przygotowywane do przekazania do instalacji odzysku/unieszkodliwiania za pośrednictwem specjalistycznych firm posiadających niezbędne pozwolenia.

Natomiast zbiórka olejów odpadowych i przepracowanych będzie się odbywała zgodnie z założeniami planu wojewódzkiego do punktów zlewnych zlokalizowanych na stacjach benzynowych.

Wreszcie konieczne jest zaplanowanie i stworzenie bazy danych o odpadach wytwarzanych w gminie oraz ciągła jej aktualizacja.

Harmonogram działań długoterminowych w latach 2004-2011

Rok <i>Działanie</i>	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Szacowane Koszty (tys. zł)
Nowelizacja lokalnych przepisów dot. gospod. odpadami (Regulamin utrzymania czystości i porządku w Gminie)									-
Przystąpienie do związku komunalnego gmin obszaru ciechanowskiego									-
Wdrożenie systemu powszechnego zbierania odpadów									-
Zamknięcie i rekultywacja gminnego składowiska w Rębówku									30
Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów „w sąsiedztwie”									50
Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”									40
Budowa stacji przeładunkowych odpadów selektywnie zbieranych									40
Bieżące likwidowanie miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów									20
Podnoszenie świadomości społeczeństwa									10
Współdział w realizacji inwestycji RZGO									800
Stworzenie bazy danych i monitoring wdrażania planu									20

13. Harmonogram realizacji i finansowania przedsięwzięć w okresie 2004-2007

Krótkoterminowy plan działania uwzględnia zapisy długoterminowego planu strategicznego i określa konieczne do podjęcia przez gminę działania pozwalające na osiągnięcie celów i wykonanie zadań w ramach planowanego systemu gospodarki odpadami.

Harmonogram realizacji zadań

Zadanie	Opis działania	Termin
Gminny Plan Gospodarki Odpadami	1.Opracowanie projektu planu 2. Opiniowanie i konsultacje planu 3. Uchwalenie planu przez Radę Gminy	04/2004 06/2004 06/2004
Zasady utrzymania czystości i porządku w gminie	1.Opracowanie zasad 2.Uchwalenie zasad przez Radę Gminy	10/2004 12/2004
Kampania informacyjno edukacyjna	1.Zebrania, plakaty ulotki 2.Nauczanie w szkołach 3.Udzielanie porad	Praca ciągła
Przystąpienie do komunalnego związku gmin	1. Podjęcie uchwały przez Radę Gminy	2004/2005
Wdrażanie systemu powszechnego zbierania odpadów	1. Objęcie systemem 20% posesji 2. Objęcie systemem 40% posesji 3. Objęcie systemem 70% posesji 4. Objęcie systemem 100% posesji	12/2004 12/2005 12/2006 12/2007
Zamknięcie i rekultywacja Gminnego składowiska odpadów w Rębówku	1. Opracowanie projektu rekultywacji 2. Zamknięcie składowiska 3.Rekultywacja składowiska	12/2004 06/2005 12/2005
Wdrażanie systemu selektywnej zbiórki odpadów „w sąsiedztwie”	1. Zorganizowanie 4 pkt. zbiórki 2. Zorganizowanie 8 pkt. Zbiórki (łącznie) 3. Zorganizowanie 12 pkt. zbiórki 4. Zorganizowanie 16 pkt. zbiórki	12/2004 12/2005 12/2006 12/2007
Bieżące likwidowania miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów	Praca ciągła	

Propagowanie lokalnego kompostowania odpadów biodegradowalnych w kompostownikach	Praca ciągła	
Organizacja bazy danych o odpadach	1. Dane o zawartych umowach o wywóz odpadów 2. Dane o ilości odebranych odpadów 3. Dane o ilości wyselekcjonowanych odp.	Praca ciągła
Monitoring wdrażania planu	1. Monitorowanie planowanych zadań 2. Monitorowanie założonych w planie wskaźników	Praca ciągła

Koszty wdrażania zadań krótkoterminowych w latach 2004-2007 szacuje się w wysokości co najmniej 200 tys. zł.

Potencjalnymi źródłami finansowania krótko i długo terminowych zadań związanych z gospodarką odpadami mogą być:

- Budżet gminy, zwłaszcza środki gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej
- Dotacje i pożyczki z powiatowego i wojewódzkiego funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej
- Fundusze własne inwestorów
- Strukturalne fundusze Unii Europejskiej
- Inne kredyty i środki pomocowe

14. Wnioski z oddziaływania projektu planu na środowisko

Wprowadzenie i sukcesywne rozszerzanie systemu zorganizowanej gospodarki odpadów na terenie Gminy Opinogóra przyczyni się do zmniejszenia ilości odpadów kierowanych w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami na nielegalne miejsca ich gromadzenia, co przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska zwłaszcza gruntowo-wodnego.

Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów przyczyni się do stopniowego obniżania się udziału odpadów o cechach surowców wtórnych, zwłaszcza opakowaniowych w strumieniu odpadów kierowanych na

składowiska. Dzięki temu nastąpi, więc oszczędność pojemności i powierzchni składowisk.

W wyniku, więc realizacji zadań i działań związanych z wdrażaniem niniejszego projektu planu gospodarki odpadami na analizowanym terenie Gminy Opinogóra następować będzie poprawa jakości środowiska i stopniowe przywracanie walorów przyrodniczych miejsc zdegradowanych.

15. Sposób monitoringu i oceny wdrażania planu

Gminny plan gospodarki odpadami jest procesem wieloetapowym i w związku z tym będzie cyklicznie ponawiany. Plan pierwszej „edycji” z uwagi na obiektywnie małą szczegółowość dostępnych danych przywiązuje największą uwagę do podstawowych elementów procesu planowania.

Samorząd gminny odpowiada za wdrożenie systemu gospodarki odpadami zawartym w planie i za monitorowanie realizacji planu, co powinno umożliwić ocenę prawidłowości i efektywności działań oraz na szybkie i elastyczne reagowanie na zmiany.

Zarządzanie systemem gospodarki odpadami wymaga od gminy zbierania i ewidencjonowania danych dotyczących ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów na poszczególnych etapach systemu oraz instalacji do ich odzysku i unieszkodliwiania. Urząd Gminy założy taką bazę danych, będzie ją prowadzić w sposób ciągły i na bieżąco aktualizował.

Realizacja wdrażania przepisów dotyczących zbierania, odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów podlegać będzie ciągłej i bieżącej kontroli i egzekucji. Monitorowaniu podlegać będą także założone w planie odpowiednie zadania i wskaźniki.

Wójt Gminy, co 2 lata przedkładał będzie Radzie Gminy sprawozdania z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami. Zgodnie z Ustawą o odpadach plan ten po 4 latach zostanie zaktualizowany. Weryfikacji podlegać będzie cały plan, ale najbardziej istotne będzie uściślenie bilansu wytwarzanych, poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Z uwagi na obecną niekompletność danych dotyczących aktualnego stanu gospodarki odpadami szczególne znaczenie będzie, więc miała pierwsza weryfikacja gminnego planu gospodarki odpadami.

Załączniki do planu:

1. wykaz firm posiadających zezwolenia na zdejmowanie azbestu
2. mapa gminy 1 : 50 00
3. uchwała nr XXXI/122/97 Rady Gminy w Opinogórze z dnia 27 listopada 1997 roku w sprawie ustalenia zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Opinogóra
4. Wykaz umów na wywóz odpadów z nieruchomości położonych na terenie gminy

WYKAZ FIRM

**posiadających zezwolenia na zdejmowanie i odbiór odpadów
zawierających azbest na terenie powiatu ciechanowskiego**

1. Przedsiębiorstwo Budowlano Remontowe „DENBUD” Anna Daniszewska
ul. Okuliciego 11 m 7, 03-984 Warszawa, tel. /022/ 7734727,
1. Tomasz Janiszewski „KASTOR”, ul. Kolonia 19 B/2, 67-321 Leszno Górne,
tel./068/ 3766593,
2. Jerzy Kostecki, Budownictwo „ALFIX”, ul. Upalna 15/7, 15-668 Białystok,
tel. /085/ 6612880,
3. Zakład Remontowo - Budowlany, Produkcyjno - Handlowy „DEKAR”, ul.
Pułtуска 9, 06-400 Ciechanów, tel. /023/ 6729002,
4. Przedsiębiorstwo Robót Termoizolacyjnych i Antykorozyjnych
„TERMOEXPORT”, ul. Żurawia 24/7, 00-515 Warszawa, tel. /022/ 8213464,
5. „ALGADER Hofman” sp. z o.o. , ul. Wólczańska 133 bud. 11 B,
01-919 Warszawa, tel. /022/ 864 9497,
6. „HYDROPOL” sp. z o.o. ,ul. Targowa 10 b, 09-500 Gostynin, tel./024/2359267,
7. Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjno-Budowlanych „HYDROPOL”, sp. jawna,
ul. Krośniewicka7, 09-500 Gostynin, tel./024/ 2353464,
8. Firma Usługowo-Handlowa „WOD-PRZEM”, ul. Sokola 34, 87-100 Toruń,
Oddział Płock, ul. Konopnickiej 28, tel. /024/ 2620835.
9. Centrum Gospodarki Odpadami, Azbestu i Recyklingu „CARO”,
ul. Zamojskiego 51, 22-400 Zamość, tel. /084/ 6273013,
10. Firma Usługowo-Handlowa, Piotr Sosnowski, ul. M. Ranieckiej 4/1, 06-400
Ciechanów, tel. /023/ 6728973,
11. Usługi Remontowo-Budowlane, Zbigniew Klik, ul. Świerkowa 2/25 ,
06-300 Przasnysz, tel. /029/ 756 38 09,
12. Zakład Usług, Produkcji i Handlu, inż. Jan Stanisław Górliński,
ul.Moniuszki 85, 06-200 Maków Mazowiecki, tel. /029/ 7170467